

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет комп'ютерних наук
Кафедра дизайну

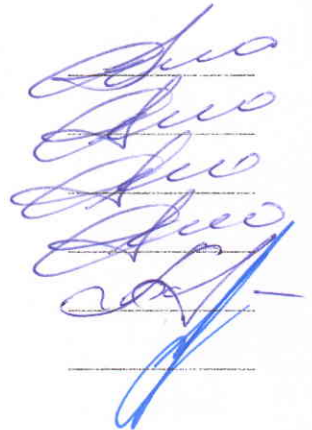
«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Юрій КОТЛЯР
_____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГРАФІЧНА СТИЛІЗАЦІЯ

Спеціальність В2 / 022 Дизайн
Спеціалізація В2.01 / 022.01 Графічний дизайн
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Розробник	Юрій ОДРОБІНСЬКИЙ
Завідувач кафедри розробника	Юрій ОДРОБІНСЬКИЙ
Завідувач кафедри спеціальності	Юрій ОДРОБІНСЬКИЙ
Гарант освітньої програми	Юрій ОДРОБІНСЬКИЙ
Декан факультету комп'ютерних наук	Анжела БОЙКО
Начальник НМВ	Євгенія ПОСТИКІНА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Графічна стилізація	
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки / 02 Культура і мистецтво.	
Спеціальність	В2 / 022 Дизайн	
Спеціалізація	В2.01 / 022.01 Графічний дизайн»	
Освітня програма	Графічний дизайн і реклама	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	2	
Навчальний рік	2025/2026	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	3	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5 кредитів / 150 годин	
Структура курсу: – лекції – лабораторні – годин самостійної роботи здобувачів вищої освіти	Денна форма	Заочна форма
	15	
	60	
	75	
Відсоток аудиторного навантаження	50%	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	–	
Форма підсумкового контролю	Залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: вивчення та засвоєння закономірностей створення художнього твору, засобів художнього мислення, виразності та формотворення. Дисципліна передбачає вивчення законів композиції та графічної стилізації, теорії та розвитку творчої думки, а також набуття навичок побудови графічних композицій, вирішення творчих завдань у проєктній графіці.

Завдання:

- Вивчення та засвоєння закономірностей створення художнього твору.
- Опанування засобів художнього мислення, виразності та формотворення.
- Дослідження законів композиції та графічної стилізації.
- Вивчення теорії та розвиток творчої думки.
- Набуття практичних навичок побудови графічних композицій.
- Опанування методів вирішення творчих завдань у проєктній графіці.

Очікувані результати навчання

В результаті вивчення дисципліни здобувач освіти

має знати:

- теорію композиції та графічну стилізацію;
- види графічної стилізації;
- прийоми та засоби композиції, художньої виразності форми і стилізації;
- властивості кольору, пропорцій та масштабу.

має вміти:

- створювати композиції засобами графічної стилізації, вирішувати творчі завдання;
- застосовувати на практиці засоби художньої виразності форми, просторові та асоціативні властивості кольору;
- розкривати абстрактні та реалістичні аспекти формоутворення.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма:

№	Теми	Лекції	Практичні (лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Акцидентні композиції. Композиція як засіб графічної стилізації	6	8	8
2	Засоби художнього мислення. Засоби формоутворення та виразності		8	8
3	Кольорографічні техніки в акцидентних композиціях	4	8	11
4	Графічна граматики простору	5	8	12
5	Поєднання шрифтових композицій з об'ємними об'єктами проектування		18	24
6	Пропорціонування та масштабність. Морфологія і типологія.		10	12
	Разом за 3 семестр	15	60	75

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 План лекцій

№	Тема заняття / план	К-сть годин
1.	Лекція 1. Акцидентні композиції. Композиція як засіб графічної стилізації Основні принципи графічної стилізації. Роль стилізації у візуальному мистецтві та дизайні, ключові техніки стилізації, спрощення форми, принципи пошуку форми знаків, геометризація форм та вписування, вплив кольору в стилізації, визначення тону та кольору для стилізованих зображень. Розуміння графічної стилізації як процесу перетворення реальних об'єктів у лаконічні та виразні знаки, що здатні передавати ідею чи емоцію. Художнє мислення, узагальнення, спрощення та символізація. Надання об'єкту символічного значення. Основні засоби формоутворення та виразності: лінія, пляма, тон та текстура. Створення унікального графічного знаку, що є ефективним інструментом комунікації в сучасному візуальному світі.	6
2.	Лекція 2. Кольорографічні техніки в акцидентних композиціях Досягнення візуальної виразності та ефективної комунікації через симбіоз кольору та графіки. Свідоме використання кольорових поєднань (монохромних, контрастних) та графічних елементів (ліній, форм, текстур) формує емоційну та ідейну складову знаків.: Вплив кольору на асоціації та емоції. Застосування правил поєднання кольорів для створення привабливих і впізнаваних композицій. Вибір колірної палітри відповідно до бренду. Використання колірних градієнтів, прозорості та накладення для створення глибини. Інтеграція типографіки та інших графічних елементів для досягнення цілісності та унікальності.	4
3.	Лекція 3. Графічна граматика простору Графічна граматика простору в образотворчому мистецтві та дизайні як засіб конструювання візуального простору. Створення ілюзії глибини. Основні елементи: перспектива (лінійна, повітряна), композиція (розташування об'єктів), масштаб та пропорції (співвідношення розмірів елементів), а також світлотінь і колір. Інтеграція шрифту та об'єкта. Принципи візуальної гармонії, масштаб та пропорції, співвідношення розміру шрифту до об'єкта. Вплив контрасту між шрифтом і об'єктом за формою, кольором або текстурою для виділення ключових елементів. Типографіка як засіб виразності, вибір шрифту. Шрифт та розташування літер в комбінації із знаком, створення візуального ритму, гармонії та характеру бренду.	5
Всього:		15

4.2. План практичних (лабораторних, півгрупових) занять

№	№ зан.	К-ть год.	Тема заняття
1.	1	2	Лабораторна робота №1. Створення графічних знаків-індексів на основі геометричних символів: Ескізи
2.	2	2	Лабораторна робота №2. Створення графічних знаків-індексів на основі геометричних символів: Схеми
3.	3,4	4	Лабораторна робота №3. Створення графічних знаків-індексів на основі геометричних символів: Хроматичні та ахроматичні знаки
4.	5	2	Лабораторна робота №4. Створення графічних знаків-індексів на основі латинського або кириличного алфавіту. Ескізи
5.	6,7	4	Лабораторна робота №5. Створення графічних знаків-індексів на основі латинського або кириличного алфавіту. Хроматичні та ахроматичні знаки.
6.	8,9	4	Лабораторна робота №6. Створення знаків символів на основі реалістичного зображення тварин та комах.
7	10,11	4	Лабораторна робота №7. Створення знаків символів на основі реалістичного зображення листя дерева.
8.	12,13	4	Лабораторна робота №8. Створення знаків символів на основі реалістичного зображення польових квітів.
9.	14,15	4	Лабораторна робота №9. Створення знаків символів на основі реалістичного зображення овочів. 1.
10.	16,17	4	Лабораторна робота №10. Створення знаків символів на основі реалістичного зображення овочів 2.
11.	18,19, 20	6	Лабораторна робота №11. Створення двох різних варіантів фірмового знаку на основі шрифтових символів (2 кольори). Тема "Агрокомплекс" (один в ахроматичній графіці, інший хроматичний).
12.	21,22, 23	6	Лабораторна робота №12. Створення двох різних варіантів фірмового знаку на основі шрифтових символів (2 кольори). Тема "Новобуд-Сервіс" один в ахроматичній графіці, інший хроматичний).
13.	24,25, 26	6	Лабораторна робота №13. Створення двох різних варіантів фірмового знаку для тематичного кафе на основі шрифтових символів (2 кольори).
14.	27,28	4	Лабораторна робота №14. Створення формальної креативної акцидентної композиції із різноманітних шрифтових символів за темою «Комп'ютерні науки» (літери, цифри, розділові знаки і т.і) з кольоровим акцентом. Ескізи
15.	29,30	4	Лабораторна робота №15. Створення формальної креативної акцидентної композиції із різноманітних шрифтових символів за темою «Комп'ютерні науки»

		(літери, цифри, розділові знаки і т. і) з кольоровим акцентом. Фінальне рішення
Всього:	60	

4.3. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота №1. Створення формальної креативної акцидентної композиції із різноманітних шрифтових символів за темою «Етностиль» з кольоровим акцентом.

Самостійна робота №2 Створення формальної креативної акцидентної композиції із різноманітних шрифтових символів за темою «Українська графіка» з кольоровим акцентом.

Перелік питань, що виносяться на самостійну роботу:

1. Стилзація в образотворчому мистецтві та дизайні.
2. Принцип підпорядкування в композиції.
3. Принцип єдності в композиції.
4. Метрика та ритміка в композиції.
5. Особливості будови декоративного зображення.
6. Основні види орнаментів та їхнє використання.
7. Фактура і текстура, поясніть їхнє значення в дизайні.
8. Дайте визначення: статика, динаміка, легкість, важкість.
9. Назвіть основні види орнаментальних мотивів.
10. Охарактеризуйте антропоморфний та орнітоморфний мотив.
11. Охарактеризуйте поняття «модульна композиція».
12. Назвіть основні 4 тони кольорової плями.
13. «Теплі і холодні» кольори.
14. Сприйняття кольору у просторі.
15. Поняття «насиченості кольору».
16. Відкрита і замкнута композиція.
17. Відмінність декоративної та абстрактної композиції.
18. Форма та її вплив на людину.
19. Пропорція в композиції.
20. Поняття стилізації.
21. Типи стилізації.
22. Стилзація декоративна.
23. Трансформація природних прототипів.
24. Супідрядність як базовий принцип організації цілісної композиції.
25. Художній образ та засоби його творення.
26. Моделювання супідрядності елементарними геометричними фігурами.
27. Художній образ та його конкретизація шляхом суб'єктивного та емоційного сприйняття художником.
28. Узагальнення як основа створення художнього образу.
29. Різновиди узагальнення.
30. Особливості абстрагування в композиції.
31. Особливості ідеалізації і типізації в композиції.

32. Комбінаторні методики в композиції.
33. Концептуальність як ключова складова дизайн-процесу.
34. Функціонально-змістовний напрям комбінаторики (варіації типових елементів).
35. Формально-образний напрям (варіації кольору, групування, орнаментациї).
36. Засоби збагачення комбінаторних рішень.
37. Пропорції та пропорціювання.
38. Поняття простого й складного ритму, побудови ритмічних рядів.
39. Використання варіацій масштабу.
40. Біоформи в художньому конструюванні.
41. Можливості об'ємно-просторової комбінаторики в різних напрямках дизайну.
42. Чим відрізняється декоративна композиція?
43. Назвіть основний вид симетрії, де повторюється елемент у колі?
44. Чим досягається емоційно-образна властивість ліній?
45. Дайте визначення терміну «компіляція».
46. Що таке абстракція?
47. Назвіть основні види стилізації.
48. Назвіть основні принципи комбінаторики в композиції.
49. Прямі кути в просторі.
50. Дайте визначення терміну «реплікація».
51. Зміст визначення «модульний елемент» композиції.
52. Лінійні елементи в композиції.
53. Метричні композиційні ряди.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Лекційні та лабораторні заняття проводяться в аудиторії, оснащений проєктором та персональними комп'ютерами з підключенням до Інтернет для візуального супроводження, демонстрації презентацій, виконання лабораторних та самостійних робіт, комунікації та опитувань. Використовується таке програмне забезпечення: пакет Microsoft Office (Microsoft 365), FastStone Image Viewer, Photopea (онлайн-редактор), GIMP (GNU Image Manipulation Program), Inkscape, Vectr (онлайн-редактор).

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Залік

У кінці семестру передбачений залік, що проводиться у формі виконання практичного завдання. Практичне завдання: Виконання шрифтової акцидентної композиції «Кольоровий рух». **30 балів**

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Лабораторна робота №1	4
2	Лабораторна робота №2	4
3	Лабораторна робота №3	4
4	Лабораторна робота №4	4
5	Лабораторна робота №5	4
6	Лабораторна робота №6	4
7	Лабораторна робота №7	4
8	Лабораторна робота №8	4
9	Лабораторна робота №9	4
10	Лабораторна робота №10	4
11	Лабораторна робота №11	4
12	Лабораторна робота №12	4
13	Лабораторна робота №13	4
14	Лабораторна робота №14	4
15	Лабораторна робота №15	4
16	Самостійна робота №1	5
17	Самостійна робота №2	5
18	Залік	30
	Всього	100

6.1. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на лабораторних заняттях

Навчальна дисципліна «Графічна стилізація» передбачає переважно індивідуальну роботу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в дистанційному (онлайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Якісними критеріями оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на

лабораторному занятті є:

1. Повнота виконання завдання: елементарна, фрагментарна, неповна, повна.

2. Рівень самостійності здобувача вищої освіти: під керівництвом викладача, консультація викладача, самостійно.

3. Рівень навчально-пізнавальної діяльності: репродуктивний, алгоритмічний, продуктивний, творчий.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
4-3 бали	Робота виконана на високому художньому та технологічному рівні у повному обсязі, здобувач вищої освіти демонструє високий рівень застосування теоретичних знань на практиці. Можуть бути незначні неточності.
2-1 бали	Робота виконана у повному обсязі, однак здобувач вищої освіти звертався за консультаціями до викладача, є наявні неточності і помилки у виконанні.
0 балів	Здобувач вищої освіти не в змозі виконати завдання лабораторної роботи.

6.2. Критерії оцінювання самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання самостійних завдань здобувача вищої освіти є:

- самостійність виконання завдання;
- правильність, точність, оптимальність реалізації поставленого завдання;
- завершеність завдання;
- вміння захищати результати виконаного завдання.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який виконав самостійну роботу, на високому художньому та технологічному рівні у повному обсязі, демонструючи високий рівень застосування теоретичних знань на практиці.
4 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який виконав самостійну роботу, на доброму художньому рівні у повному обсязі, але із незначними неточностями.
3 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який виконав самостійну роботу на достатньому рівні із значною кількістю недоліків і помилок.
2-1 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який частково виконав самостійну роботу із значними художніми помилками, неточностями та недоліками на задовільному рівні.
0 балів	Здобувач вищої освіти не в змозі виконати завдання самостійної роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на заліку

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
26-30 балів	Здобувач продемонстрував винятковий рівень художньої майстерності: ідея «Кольорового руху» реалізована через унікальну шрифтову композицію, де чітко відчувається динаміка, ритм та енергія. Технічно: бездоганна робота з акцидентним шрифтом (авторська трансформація або майстерне використання існуючих гарнітур); колористичне рішення професійне, колір безпосередньо працює на створення ефекту руху. Композиція цілісна, збалансована, має чіткий візуальний центр.
22-25 балів	Високий рівень виконання з незначними зауваженнями: композиція цікава та динамічна, тема руху розкрита повністю. Технічно: шрифтові елементи підібрані вдало, проте можливі дрібні зауваження до кернінгу (відстані між літерами) або незначні дисбаланси в масах кольорових плям, які не псують загальне враження. Робота акуратна, колірна гама гармонійна.
16-21 бал	Якісний проєкт, що має певні стилістичні або технічні неточності: ідея «руху» простежується, але композиція виглядає дещо статичною або перевантаженою деталями. Технічно: є помилки у поєднанні шрифтових пар або у роботі з кольором (наприклад, недостатній контраст, що заважає читанню назви чи сприйняттю динаміки). Недостатня увага до пропорцій елементів
12-15 балів	Проєкт виконаний на мінімально допустимому рівні: виконано основний обсяг завдання, але ідея руху втілена формально або занадто просто. Технічно: відсутність візуальної єдності; шрифт і колір існують окремо, не створюючи спільного образу. Помітні помилки у композиції: порушена рівновага, невдалий вибір кольорових акцентів, що «розбивають» форму.
9-11 балів	Граничний бал, що вказує на суттєві помилки: композиція виглядає хаотичною, тема «руху» не зчитується. Технічно: грубі помилки в роботі зі шрифтом (деформація без художньої мети, погана читабельність), колірний дисонанс, що втомлює око. Дизайн виглядає незавершеним або виконаним недбало.
0-8 балів	Проєкт не відповідає вимогам: робота не є шрифтовою композицією або повністю ігнорує тему кольору/руху. Виявлено ознаки плагіату або використання готових шаблонів без авторської обробки.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Основні:

1. Бірюков М. Класифікація і різновиди відчуттів та їх використання в асоціативній композиції / М. Бірюков // Освіта на Луганщині. – 2013. – № 2. – С. 54-60.
2. Білялова І. Я. Декоративна стилізація на заняттях із дисципліни «Основи композиції»/ Білялова І. Я. // Проблеми інж.-пед. освіти. – 2012. – № 37. – С. 173-176.
3. Іванов С. Основи композиції видання : навч. посіб. для студ. ВНЗ / С. Іванов. – Л. : Світ, 2013. – 229 с.
4. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції. Геометричні аспекти художнього формотворення : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Є. Михайленко, М. І. Яковлев. – К. : Каравела, 2018. – 304 с.
5. Сбітнева Н.Ф. Історія графічного дизайну: навчальний посібник / Н.Ф. Сбітнева Харків: ХДАДМ, 2014. – 224 с.:іл.
6. Синєпутова Н. Композиція: тотальний контроль. / Н Синєпутова. – Київ : ArtHuss, 2019. – 240с.

7.2. Додаткові:

1. Одробінський Ю.В. Методи інтуїтивно-асоціативного пошуку в дизайні графіки // Збірник тез доповідей: XXVII Всеукраїнська щорічна науково–практична конференція «Могилянські читання–2024: досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти». Миколаїв : ЧНУ ім. Петра Могили, 6–10 листопада 2024 року. – С. 225-230.
2. Одробінський Ю.В. Поняття натхнення в творчо-виконавській діяльності дизайнера // Збірник тез доповідей IX Міжнародної науково-практичної конференції «Стан та перспективи розвитку культурологічної науки»: збірник тез доповідей / [редкол.: В. Л. Мозговий (гол. ред.) та ін.]. – Миколаїв : МФ КНУКіМ, 2023. – С. 44-47.
3. Одробінський Ю.В. Когнитивне сприйняття масшюрреалістичних композицій в рекламних постерах // VIII Міжнародна науково-практична конференція «Стан та перспективи розвитку культурологічної науки»: збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, (22 грудня 2022 р.) / [редкол.: В. Л. Мозговий (гол. ред.) та ін.]. – Миколаїв : ВП «МФ КНУКіМ», 2022. – С. 72-76.
4. Одробінський Ю.В. Формування етнофутуристичних принципів художньої самоідентифікації // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: мистецтвознавство. — Тернопіль, 2017.– №1/2017 (Випуск 36). – С. 262-269.